

دشت لوت

سفر به گرم‌ترین نقطه زمین

سیاوش شایان

می‌خواهید دشت لوت را از نزدیک ببینید؟ بفرمایید ما حرفی نداریم. با چه وسیله‌ای می‌روید؟ شتر یا موتور؟! شاید بتوان با موتور مسافت اندکی را در دشت لوت پشت سر گذاشت اما واقعاً این دشت را فقط با شتر می‌توان پیمود. شترها کشتی بیابان‌ها هستند. آن‌ها بدون آب و خوراک، ده‌ها کیلومتر را در این محیط خشک و بیابانی پشت سر می‌گذارند.

روی نقشه جغرافیای ایران گستره وسیعی وجود دارد که روی آن نوشته‌اند: «دشت لوت». کسانی که نقشه‌های جغرافیایی ایران را ترسیم می‌کنند، وقتی به این منطقه از ایران می‌رسند، برای نشان دادن وسعت آن تا می‌توانند کلمات دشت لوت را می‌کشند تا مساحت زیاد آن را نشان دهند. تاکنون این منطقه جغرافیایی را روی نقشه ایران با دقت نگاه کرده‌اید؟

دشت لوت حدود ۴۰ هزار کیلومتر مربع وسعت دارد! از بسیاری از استان‌های کشورمان وسیع‌تر است. این دشت قسمتی از استان کرمان، خراسان جنوبی، و سیستان و بلوچستان را دربر گرفته است. شهرت دشت لوت فقط به خاطر وسعت آن نیست. این دشت وسیع را گرم‌ترین نقطه روی کره زمین می‌دانند. گرمای ثبت شده آن ۷۰/۷ درجه سانتی‌گراد است!

گرم‌ترین منطقه در این دشت وسیع «گندم بریان» نام دارد. جایی که اگر گندم روی زمین بریزد و تابستان باشد، گندم‌ها با نور خورشید بریان می‌شوند. حالا حساب کار خودتان را بکنید.

وقتی دمای هوا در شهرها به حدود ۴۰ درجه می‌رسد، هزاران کولر، پنکه و وسایل خنک‌کننده به کار می‌افتند تا خانه‌ها، مدرسه‌ها و سایر جاها را قدری خنک کنند. هیچ کدام از این وسایل برای خنک کردن دشت لوت کاری از پیش نمی‌برند. فقط باید به زیرزمین رفت، یعنی به زیرزمین‌ها پناه برد؛ همان کاری که بسیاری از ساکنان آبادی‌های اطراف لوت می‌کنند. خانه‌هایشان را زیر زمین بنا می‌کنند.

شهرت دیگر این دشت به خاطر وجود بلندترین تپه‌های ماسه‌ای در آن است. تپه‌هایی که باد با ماسه‌ها می‌سازد و مرتب آن‌ها را جابه‌جا می‌کند. گاهی این تپه‌ها به آبادی‌ها و مزارع وارد می‌شوند و برای مردم مشکل ایجاد می‌کنند. مثل جاهایی که برف زیاد می‌بارد و مردم ناچار می‌شوند برف پارو کنند. در این آبادی‌ها ماسه پارو می‌کنند! اما حریف این تپه‌های سمج نمی‌شوند...

دشت لوت جایی بسیار دیدنی است! عده زیادی به خاطر دیدن آسمان صاف شب‌ها در آنجا و با دیدن تپه‌های ماسه‌ای یا خرابه‌هایی که از دور به شکل شهری مخروطی به نظر می‌رسند، به لوت می‌روند. در آن چادر می‌زنند، گرما می‌خورند، ستاره می‌بینند، به سکوت آنجا گوش می‌دهند و روی تپه‌های ماسه‌ای راه می‌روند. سالانه هزاران ایران‌گرد و جهان‌گرد مشتاق از دشت لوت دیدن می‌کنند تا از زیبایی‌های آن لذت ببرند.

راستی! دشت لوت فقط مال مردم ایران نیست! این دشت آنقدر زیبا، وسیع، دیدنی و ارزشمند است که به‌عنوان یک اثر طبیعی ثبت جهانی شده است.

تپه‌های ماسه‌ای

خرابه‌های شهر خیالی لوت

